

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–серпень 2014 року

Промисловість

У серпні 2014р. порівняно з попереднім місяцем та серпнем 2013р. індекс промислової продукції становив відповідно 79,1% та 98,2%, за підсумками 8 місяців 2014р. – 104,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. обсяг виробництва продукції зменшився на 4,7%, у т.ч. у добуванні каменю, піску та глини – на 41,6%.

На підприємствах **переробної промисловості** приріст виробництва у січні–серпні 2014р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 9,9%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–серпнем 2013р. збільшився на 23,3%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 29,5%, інших харчових продуктів – на 23,1%, м'яса та м'ясних продуктів – на 1,6%.

У січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. зросло виробництво олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненним хімічним складом, на 135827 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненним хімічним складом, – на 6168 т, олії соняшnikової та її фракцій, рафінованої, крім фракцій із зміненним хімічним складом, – на 5691 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, – на 1589 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 706 т, виробів ковбасних – на 643 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 173 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 69 т.

На підприємствах із *виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції у січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. збільшився на 11,3%, у т.ч. у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 12,4%, гумових і пластмасових виробів – на 4,7%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції у січні–серпні 2014р. становив 78,7%, машинобудуванні – 86,7%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 93%, на підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 96%, з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції – 99%.

На підприємствах з **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** індекс промислової продукції у січні–серпні 2014р. становив 90%.

Сільське господарство

У січні–серпні 2014р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з січнем–серпнем 2013р. склав 104,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 103,6%, у господарствах населення – 105,9%.

Рослинництво. За січень–серпень 2014р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2013р. склав 106,3%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 104,4%, у господарствах населення – 109,7%.

Станом на 1 вересня п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) скошено й обмолочено на площі 420,7 тис.га, що складає 98% площі посіву зернових культур (без кукурудзи), посіяних під урожай 2014р. (торік – 96,8% таких площ). Із зібраної площі одержано 1653,4 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 0,6% більше ніж на 2 вересня 2013р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 1342,8 тис.т (на 0,9% менше), господарствами населення – 310,6 тис.т (на 7,5% більше).

Найбільші намолоти зерна одержано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Олександрійського (147,2 тис.т), Новоукраїнського (118,8 тис.т), Петрівського (88,1 тис.т) та Кіровоградського (83,2 тис.т) районів.

Виробництво озимих зернових культур склало 1396,8 тис.т (84,5% обсягу зібраного зерна), що на 0,7% менше ніж на початок вересня 2013р. Валовий збір пшениці озимої (1072,8 тис.т) у структурі озимих зернових культур складає 76,8% та зменшився на 5,4%, урожайність (44,6 ц з 1 га) збільшилася на 5,2% (торік – 42,4 ц з 1 га). Ячменю озимого (321 тис.т) зібрано на 19,4% більше ніж торік, а його врожайність (35,7 ц з 1 га) збільшилася на 0,8 ц з 1 га або на 2,3%.

Порівняно з початком вересня 2013р. валовий збір ярих зернових культур (256,6 тис.т) збільшився на 7,8%. У загальному виробництві ярих зернових 82,5% склав ячмінь ярий (211,8 тис.т), валовий збір якого збільшився на 7%, при середній врожайності 29,1 ц з 1 га або на 33,5% більше.

Швидкі темпи збирання соняшнику (зібрана площа в 2,9 р.б. ніж на 2 вересня 2013р.) зумовили значне зростання (у 2,6 раза) загального виробництва цієї культури (отримано 72,6 тис.т насіння соняшнику у початково оприбуткованій вазі).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 49,5 тис.га (98% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 111 тис.т, що на 13,1% менше ніж на 2 вересня 2013р., а середня врожайність – 22,4 ц з 1 га (торік – 24,5 ц з 1 га).

Усіма категоріями господарств накопано 423,5 тис.т картоплі, що на 30,8% більше ніж на 2 вересня 2013р. за рахунок підвищення середньої врожайності з 97 ц до 132 ц з 1 га. Виробництво овочів відкритого ґрунту (107,9 тис.т) зросло проти минулорічного на 7,1% за рахунок збільшення урожайності на 20 ц з 1 га (склало 113 ц з 1 га). Загальне виробництво плодоягідної продукції зменшилося проти 2 вересня 2013р. в 1,5 раза (за рахунок зменшення середньої врожайності з 1 га площі насаджень у плодоносному віці на 35,7 ц

або в 1,6 раза) і становило 13,2 тис.т. Господарствами населення одержано 99,9% обсягу виробництва картоплі, плодів та ягід – 99,1%, овочів – 98,5%.

Станом на 1 вересня п.р. сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) під посіви озимих культур підготовлено 149 тис.га площ, що на 10,8% менше, ніж на початок вересня 2013р., оранку на зяб проведено на площі 107,4 тис.га (на 3,8% менше). Озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, під урожай 2015р. посіяно на площі 22,3 тис.га, що у 2,3 р.б. ніж на початок вересня 2013р., у т.ч. зернові на зерно – 0,3 тис.га (на 25% менше), ріпак озимий на зерно – 20,4 тис.га (у 2,2 р.б.). Під посіви цих озимих культур аграрними підприємствами (крім малих) внесено 7,1 тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах). У розрахунку на 1 га посіву озимини було внесено 32 кг мінеральних добрив.

Тваринництво. У січні–серпні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 101,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 98,8%, у господарствах населення – 102,3%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–серпні 2014р. склало 46,5 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–серпнем 2013р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій як у сільськогосподарських підприємствах (на 1 тис.т або на 7,6%), так і в господарствах населення (на 2,6 тис.т або на 8,7%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 78,1% (у січні–серпні 2013р. – 77,2%), великої рогатої худоби – 17,9% (20%), птиці всіх видів – 3,7% (2,3%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–серпні 2014р. становив 13,9 тис.т, що на 2,1% більше ніж у січні–серпні 2013р., у т.ч. свиней – 11,3 тис.т (на 5,5% більше), великої рогатої худоби – 2,3 тис.т (на 5,8% менше), птиці – 0,2 тис.т (в 1,6 раза менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 2,8% та становили 472 г, свиней – на 8,9% (414 г). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 98,5% (у січні–серпні 2013р. – 103,8%).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–серпні 2014р. збільшилися порівняно з відповідним періодом 2013р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 13 районів, значно – Голованівського (в 1,9 раза), Знам'янського (на 41,9%), Гайворонського (на 36,9%), Світловодського (на 32,1%), Олександрівського (на 30,8%).

У січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. загальне виробництво молока збільшилося на 3,1% і склало 235 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 17% (36,5 тис.т), у господарствах населення – на 0,9% (198,5 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів області, з них найсуттєвіше – Олександрійського (в 1,9 раза), Новгородківського (на 44,8%) та Світловодського (на 42,8%) районів.

Порівняно з січнем–серпнем 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 454 кг (на 14,9%) і становив 3496 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Новгородківського (5127 кг), Олександрійського (4728 кг), найнижча – Маловисківського (1632 кг), Новоархангельського (1995 кг), Голованівського (на 2118 кг), Світловодського (2142 кг), Бобринецького (2144 кг), Долинського (2187 кг) районів.

Загальне виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. зменшилося на 3,9% і склало 373,3 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – в 1,5 раза (84,1 млн.шт.), у господарствах населення – зросло на 11,1% (289,2 млн.шт.). Несучість курей-несучок у січні–серпні 2014р. склала 198 шт. проти 224 шт. у січні–серпні 2013р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 10 районів області.

Загальна чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 148,3 тис. голів (на 3% менше ніж на 1 вересня 2013р.), у т.ч. корів – 66,8 тис. голів (на 1,5 % менше), свиней – 278,1 тис. голів (на рівні 1 вересня 2013р.), овець та кіз – 57,9 тис. голів (на 4% менше), птиці – 6479,8 тис. голів (на 0,6% більше).

Порівняно з показниками на 1 вересня 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилась чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 8,6%, у т.ч. корів – на 5,1%, овець та кіз – на 4,6%, птиці – в 1,5 раза менше, чисельність поголів'я свиней зросла на 0,4%.

На початок вересня 2014р. населенням утримувалось 80,4% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 вересня 2013р. – 79,1%), у т.ч. корів – 84,4% (83,9%), свиней – 53,7% (53,9%), овець і кіз – 87,7% (87,7%), птиці всіх видів – 91,3% (87%).

В аграрних підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 1 вересня 2014р. було в наявності кормів усіх видів 66,9 тис.т корм.од, що на 4,2% більше ніж на 1 вересня 2013р., у т.ч. концентрованих – 20,7 тис.т корм.од (на 7,4% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 9,2 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,8 ц корм.од (на 1 серпня 2013р. відповідно 8 ц та 2,8 ц корм.од).

За січень–серпень 2014р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано бюджетну тваринницьку дотацію за реалізовану продукцію на суму 3199,5 тис.грн., у т.ч. за худобу – 813 тис.грн., за молоко – 2386,5 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції у січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. збільшився на 42,1%, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,5 раза, продукції тваринництва – на 10,2%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем

2013р. збільшилися на 8,9%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 8,7%, на продукцію тваринництва – на 10,5%.

Порівняно з січнем–серпнем 2013р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства (крім малих) 11 районів, з них значно – Олександрівського (в 1,6 раза), Олександрійського (на 34,7%) та Гайворонського (на 34,3%) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) 8 районів, з них найсуттєвіше – Олександрійського (у 2,1 раза) та Світловодського (в 1,5 раза) районів.

Продаж яєць збільшено підприємствами Олександрівського, Світловодського та Устинівського районів із 9 районів області, які займалися реалізацією яєць.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 вересня 2014р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1100,2 тис.т зерна (на 3,9% більше проти 1 вересня 2013р.), у т.ч. 722,2 тис.т пшениці (на 0,3% менше). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 777,8 тис.т зерна, у т.ч. 503,6 тис.т пшениці, 72 тис.т кукурудзи, 181,6 тис.т ячменю, 1,7 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 322,4 тис.т зерна (на 12,6% менше), у т.ч. зернозберігаючі – 250,7 тис.т (на 19,9% менше).

Запаси насіння соняшнику становили 107,9 тис.т, що в 1,7 р.б. порівняно з 1 вересня 2013р., з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 53,1 тис.т (в 1,7 р.б.), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 54,8 тис.т (в 1,7 р.б.).

Капітальні інвестиції

За січень–червень 2014р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 1105,6 млн.грн. **капітальних інвестицій**, з них міст Кіровограда – 48% загального обсягу по області (530,2 млн.грн.), Світловодська – 2,9% (31,7 млн.грн.), Олександрії – 0,8% (9,2 млн.грн.) та Знам'янки – 0,5% (5,6 млн.грн.).

Серед районів області найбільшу частку капітальних інвестицій освоєно підприємствами Кіровоградського (10,8%), Новоукраїнського (4,8%), Олександрійського (3,4%) та Маловисківського (3,3%) районів.

Найбільшу частку капітальних інвестицій (35,4%) освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, обсяги яких порівняно з січнем–червнем 2013р. зменшилися на 36,1%.

Підприємства промислових видів діяльності збільшили обсяги капітальних інвестицій на 20,8%, з них підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів – у 1,9 раза. Разом з тим на 78,2% зменшили освоєння капітальних інвестицій підприємства з водопостачання, каналізації та поводження з відходами, на 27,4% – з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Підприємства переробної промисловості збільшили обсяги капітальних інвестицій на 33%. На таку тенденцію вплинула діяльність підприємств текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів з шкіри та інших матеріалів (капітальні інвестиції цих підприємств збільшилися у 2,7 раза порівняно з січнем–червнем 2013р.), з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (у 2,4 раза), автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (у 2,1 раза), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (в 1,9 раза), хімічних речовин і хімічної продукції (у 1,7 раза), виробництва гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (на 1%).

Разом з тим зменшили освоєння капітальних інвестицій підприємства з виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (на 87,4%), з виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин та устаткування (на 62,8%), машин та устаткування не віднесених до інших угруповань (на 34,6%).

У січні–червні 2014р. капітальні інвестиції підприємств діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування збільшились у 8 разів, підприємств, що здійснюють операції з нерухомим майном – в 1,7 раза.

Обсяги капітальних інвестицій організацій мистецтва, спорту, розваг та відпочинку зменшились на 85,9%, установ професійної, наукової та технічної діяльності – на 75,8%, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – на 75,5%, закладів державного управління й оборони та обов'язкового соціального страхування – на 72,9%, освіти – на 69,2%, підприємств оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – на 64%, тимчасового розміщування й організації харчування – на 63,2%, інформації та телекомунікації – на 53,2%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – на 27,1%.

Капітальні інвестиції у житлове будівництво становили 51,8 млн.грн. (4,7% від загального обсягу), що на 44,2% менше січня–червня 2013р.

Будівельна діяльність

За січень–серпень 2014р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 268,6 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–серпні 2014р. порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 81,6%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 74,3% загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 13,5% та 12,2% відповідно.

Транспорт та зв'язок

За січень–серпень 2014р. підприємствами транспорту перевезено 6529,2 тис.т вантажів, що на 12,9% менше ніж у січні–серпні 2013р., вантажооборот зменшився на 0,7% і склав 17512,3 млн.ткм.

Залізницею у січні–серпні п.р. перевезено 4060,6 тис.т вантажів, що на 25,4% менше ніж у січні–серпні 2013р. Зменшилося відправлення деяких

основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (на 70,5%), брукхту чорних металів (на 44,7%), кам'яного вугілля (на 43,7%), будівельних матеріалів (на 35,6%) та лісових вантажів (на 22,7%), збільшилося – зерна і продуктів перемолю (на 7,9%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–серпні 2014р. склав 17080,8 млн.ткм, що на 0,8% менше ніж у січні–серпні 2013р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–серпні 2014р. перевезено 2465,5 тис.т вантажів, що на 19,9% більше січня–серпня 2013р., вантажооборот збільшився на 1,6% і становив 430,3 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області за січень–серпень 2014р. скоєно 225 дорожньо-транспортних пригод, що на 3,8% менше відповідного періоду 2013р., внаслідок чого загинула 61 особа (на 5,2% більше) та поранена 271 особа (на 5,2% менше).

Авіаційним транспортом у січні–серпні 2014р. перевезено 3,1 тис.т вантажів, що на 23,8% більше ніж у січні–серпні 2013р., вантажооборот збільшився на 41% і становив 1,2 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–серпні 2014р. перевезено 35,1 млн. пасажирів, що на 31% менше ніж у січні–серпні 2013р., пасажирооборот зменшився на 20,6% і склав 615 млн.пас.км.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 11 територій, пасажирооборот – 15 територій, знизили ці показники 11 та 7 територій відповідно.

Зовнішня торгівля товарами

За січень–липень 2014р. обсяг експорту склав 538,7 млн.дол. США, імпорту – 128,8 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом 2013р. експорт збільшився на 0,4%, імпорт скоротився на 7,7%. Позитивне сальдо становило 409,9 млн.дол. (за січень–липень 2013р. – позитивне 396,8 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (294,9 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (71,7 млн.дол.), зернові культури (42,2 млн.дол.), механічні машини (14,9 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 102 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 22,7% від загального обсягу експорту, до інших країн – 77,3% (за січень–липень 2013р. – 23,7% та 76,3% відповідно).

У цілому область експортувала товари до 88 країн світу.

Серед найбільших партнерів–країн ЄС зросли експортні поставки до Великої Британії, Італії, Ірландії, Греції, Чехії, серед інших країн – до Саудівської Аравії, Китаю, Ірану, Ісламської Республіки, Єгипту. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Марокко, Іспанії, Індії, Грузії, Нідерландів, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Китаю – 13,9% від загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Індії – 13,5% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Російської Федерації – 10,3% (механічні машини, сіль, сірка, землі та каміння), Білорусі – 8,2% (залишки і відходи харчової промисловості, механічні машини), Єгипту – 7,2% (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури), Ірану, Ісламської Республіки – 6% (жири та олії тваринного або рослинного походження).

У січні–липні 2014р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 307,8 млн.дол., готових харчових продуктів – на 76,8 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 59,4 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 55,9 млн.дол., мінеральних продуктів – на 20,1 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 67 країн-партнерів. З країн Європейського Союзу надійшло 45,6% загального обсягу імпорту, з інших країн – 54,4% (за січень–липень 2013р. – 47,2% та 52,8% відповідно).

Імпортні поставки порівняно з січнем–липнем 2013р. зросли з Малайзії, Індонезії, Німеччини, скоротилися – з Польщі, Франції, США, Бельгії, Туреччини.

Найбільші надходження здійснювались з Німеччини – 22,9% загального обсягу імпорту (механічні машини, м'ясо та їстівні субпродукти), США – 11,2% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Російської Федерації – 9,2% (палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, чорні метали), Білорусі – 7,3% (палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У січні–липні 2014р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 45 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 15,2 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 12,9 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 10,5 млн.дол., мінеральних продуктів – на 10,3 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 6,6 млн.дол.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–серпень 2014р. становив 11074,4 млн.грн., що на 4,7% більше обсягу січня–серпня 2013р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період склав 97,2% обороту січня–серпня 2013р. і становив 167,9 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлю та забезпечення стравами та напоями за січень–серпень 2014р. склав 4870,9 млн.грн., що у порівнянних цінах на 2,3% більше обсягу січня–серпня 2013р.

Обсяг роздрібного товарообороту за серпень 2014р. склав 686,4 млн.грн., порівняно з серпнем 2013р. зменшився на 2,6%, з липнем 2014р. – на 1,8%.

Реалізація послуг. За січень–серпень 2014р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 2785,2 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (74,9%); інформації та телекомунікацій (10,6%); у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (5,4%); професійної, наукової та технічної діяльності (3,5%) та операцій з нерухомим майном (3,3%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 2692,5 млн.грн., що становило 96,7% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 11,2% загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–серпень 2014р. становив 183,8 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 17 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–серпні 2014р. склав 317,34 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у серпні 2014р. порівняно з липнем 2014р. становив 100,5%, з початку року – 112,4% (по Україні – 100,8% та 112,9% відповідно).

На споживчому ринку в серпні 2014р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 0,8%. Найбільше (на 19,7%) подешевшали овочі, у т.ч. цибуля – на 49,3%, помідори – на 44,3%, морква – на 38,9%, перець солодкий – на 34,5%, буряк – на 27,6%, кабачки, баклажани, гарбузи – на 26,8%, картопля – на 22,7%, білокачанна капуста – на 14,7%. Крім того, на 9,6–0,2% знизились ціни на фрукти, мед натуральний, продукти переробки зернових, масло, харчовий лід і морозиво. Водночас суттєво (на 12,8%) підвищились ціни на яйця. На 7,7–1% подорожчали сало, цукор, шоколад, рис, кондитерські вироби з борошна, хліб, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби, безалкогольні напої, олія соняшникова, кондитерські вироби з цукру, маргарин, сметана, макаронні вироби, інші продукти харчування.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 5% у т.ч. алкогольні напої – на 6,2%, тютюнові вироби – на 4,4%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 3,6% за рахунок подорожчання послуг лікарень на 6,6% та фармацевтичної продукції на 2,8%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 2,6% пов'язано зі зростанням цін на автомобілі (на 5,6%), паливо та мастила (на 4,9%), а також вартості перевезень пасажирським залізничним транспортом (на 3,3%).

Ціни у сфері відпочинку та культури підвищились на 2,4%, що в основному зумовлено подорожчанням туристсько-екскурсійних послуг на 10,6%. Крім того, на 3,4% підвищились ціни на аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації.

Фінанси

Фінансовий результат великих та середніх підприємств області (крім банків та установ, що утримуються за рахунок бюджету) до оподаткування (сальдо) за січень–червень 2014р. склав 2752,2 млн.грн. збитку проти 106,4 млн.грн. прибутку за відповідний період попереднього року.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 53,9%, отримано 367 млн.грн. прибутку, що відповідно на 0,8 в.п. та на 151,7 млн.грн. менше ніж за січень–червень 2013р. Найбільші обсяги прибутку до оподаткування мали підприємства промисловості – 73,8% загального прибутку по області, оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 21,4%.

За видами промислової діяльності найбільший прибуток отримали підприємства переробної промисловості – 82,5% загальної суми прибутку по промисловості.

Питома вага збиткових великих та середніх підприємств області за січень–червень 2014р. становила 46,1%, що на 0,8 в.п. більше порівняно з відповідним періодом попереднього року, загальний обсяг збитку склав 3119,2 млн.грн. та збільшився на 2706,9 млн.грн. Найбільший відсоток збиткових підприємств мали підприємства з тимчасового розміщування й організації харчування, заклади мистецтва, спорту, розваг та відпочинку та з надання інших видів послуг, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування. Найбільші обсяги збитків отримали підприємства промисловості – 2894,4 млн.грн. (92,8% загальної суми збитку по області).

Серед видів промислової діяльності найбільший збиток мали підприємства переробної промисловості – 74,8% загального збитку по промисловості та підприємства добувної промисловості та розроблення кар'єрів – 22,5%.

Доходи населення

За січень–липень 2014р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2724 грн., що на 6,4% вище ніж за відповідний період 2013 року.

Рівень заробітної плати в області становив 80,2% середнього рівня в Україні (3395 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, підприємств по виробництву комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,4–1,6 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, поштової та кур'єрської діяльності, сфері творчості, мистецтва та розваг, операцій з нерухомим майном,

будівництві, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві, сферах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, сферах адміністративного та допоміжного обслуговування, наукових досліджень та розробок, освіти, інформацій та телекомунікацій. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 52,4%–93,8%.

У липні 2014р. порівняно з липнем 2013р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 4,6% (у липні 2013р. порівняно з липнем 2012р. – збільшення на 11,5%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–липня 2014р. зменшилася на 5,9% і на 1 серпня 2014р. становила 30,6 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок серпня 2014р. становив 5,2% фонду оплати праці, нарахованого за липень 2014р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–липня 2014р. збільшилася на 10,1% і на 1 серпня п.р. становила 8,1 млн.грн. або 26,5% загальної суми боргу.

Упродовж січня–липня 2014р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилась в 1,8 рази і на 1 серпня 2014р. становила 2,1 тис. осіб або 1,1% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 3,8 тис.грн., що в 1,3 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за липень 2014р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 серпня 2014р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–липня 2014р. зменшилася на 7,1% і на початок серпня п.р. становила 22,5 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (70,5%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2011–2013рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 серпня 2014р. відсутня.

У січні–липні 2014р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 25624 сім'ї, з них у міській місцевості – 13532, сільській – 12092 сім'ї.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 23411 сім'ям, що становило 91,4% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 12814 сім'ям, сільській місцевості – 10597 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–липні 2014р. склала 797,4 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 683,4 тис.грн., сільській місцевості – 114 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у липні 2014р. становив 25,7 грн. (у червні 2014р. – 34,1 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–липні 2014р. нараховано коштів у сумі 25595,7 тис.грн., перераховано – 31626,1 тис.грн. (121,6% суми отриманих населенням субсидій).

У липні 2014р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 6,2% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–липні 2014р. звернулося 19446 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 7077, сільській – 12369 сімей.

Призначено субсидії 17215 сім'ям (88,5% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6696 сім'ям – у міській місцевості та 10519 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 15119,2 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6634,5 тис.грн., сільській – 8484,7 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у липні 2014р. становив 845,8 грн. (у червні 2014р. – 826,1 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–липні 2014р. отримали 15846 сімей на суму 13905,6 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 серпня 2014р. становила 1370,6 тис.грн.

У січні–липні 2014р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 296,6 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 328,8 млн.грн., що становило 110,8% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 липня 2014р. склала 105,9 млн.грн., термін якої у червні становив 2,4 місяця.

У червні 2014р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання 32,6% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 21,5%, газопостачання – 14,8%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10%, вивезення побутових відходів – 8,3%.

Населенням області у червні 2014р. сплачено за **спожиту електроенергію** 17,3 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок липня 2014р. становила 7,2 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець серпня 2014р. перебувало 14,2 тис. безробітних громадян області, що на 0,6% менше ніж на кінець липня. Допомогу по безробіттю отримували 71,3% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець серпня 2014р. становив 2,42% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,36%, у сільській місцевості – 2,53%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець серпня 2014р. становила 1 тис. проти 0,9 тис. на кінець липня.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець серпня становило 14 осіб проти 16 осіб на кінець липня п.р.

За сприяння державної служби зайнятості в серпні 2014р. було працевлаштовано 0,9 тис. осіб проти 1,3 тис. осіб у липні.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в серпні, 57,3% становили жінки, 51,6% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з липнем п.р. зменшилась на 1,9 в.п. і в серпні п.р. становила 5,5% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж серпня 2014р., становила 11,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1008 грн., що дорівнює 82,8% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати (1218 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 серпня 2014р., за оцінкою, становила 984,3 тис. осіб.

Упродовж січня–липня 2014р. чисельність населення скоротилася на 3259 осіб, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 5,7 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 3552 особи. Водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 293 особи.

Порівняно з січнем–липнем 2013р. обсяг природного скорочення зменшився на 316 осіб (на 8,2%) або з 6,7 до 6,2 особи у розрахунку на 1000 наявного населення.

У січні–липні 2014р. **міграційний приріст** населення становив 0,51 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2013р. – 0,73 особи).

Кількість прибулих на постійне проживання в область порівняно з січнем–липнем 2013р. зменшилась на 7,8%, вибулих – на 6,6%.

Міграційний приріст населення в січні–липні 2014р. зафіксовано в 18 районах та на території Знам'янської, Олександрійської, Світловодської міськрад. Його рівень був найвищим в Онуфріївському районі (10,53%). Поряд з цим у 3 районах та на території Кіровоградської міської ради спостерігалось міграційне скорочення населення, найвищим воно було у Світловодському районі (6,63%).

Охорона навколишнього природного середовища

У січні–червні 2014р. в області вироблено продукції (робіт, послуг) лісового господарства у фактичних цінах (без ПДВ) на суму 33,1 млн.грн., що на 17,5% більше ніж у січні–червні 2013р. Частка обсягів продукції лісозаготівель у загальних обсягах продукції лісового господарства становила 89,2%.

Найбільше вироблено лісогосподарської продукції господарствами Знам'янського, Олександрівського, Маловисківського та Голованівського районів (86,8% загального обсягу виробленої продукції в області).

Від усіх видів рубок заготовлено 77,7 тис.м³ ліквідної деревини, що на 11,4% більше ніж у січні–червні 2013р., з яких обсяг заготівлі лісоматеріалів круглих становив 25,4 тис.м³.

Обсяги заготівлі дров'яної деревини для технологічних потреб збільшились на 19,2%, а дров для опалення – зменшились в 1,7 раза та становили відповідно 48,5 тис.м³ та 3,8 тис.м³.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–серпня 2014р. обліковано 11557 кримінальних правопорушень (на 11,9% менше ніж у січні–серпні 2013р.), з числа яких 11339 – виявлено органами внутрішніх справ, 124 – органами прокуратури, 95 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 8 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 25%, що на 0,1 в.п. більше ніж у січні–серпні 2013р.

У загальній кількості злочинів 63,9% становили злочини проти власності, 14,8% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,3% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,9% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,7% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,1% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,9% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,3% – злочини проти правосуддя, по 1,1% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–серпня 2014р. обліковано 66 умисних тяжких тілесних ушкоджень (на 11,9% більше ніж у січні–серпні 2013р.), 51 очевидне умисне вбивство і замахів на вбивство та 9 зґвалтувань і замахів на зґвалтування (відповідно на 10,9% більше та 43,7% менше ніж у січні–серпні 2013р.).

Порівняно із січнем–серпнем 2013р. кількість випадків крадіжок (5430), шахрайств (766), грабежів (230) та розбоїв (38) зменшилася відповідно на 6,6%, 24,1%, 27,4% та 25,5%, проте кількість випадків хабарництва (33) збільшилася у 2,1 раза.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 24 особи, які скоїли злочини у складі 5 організованих груп і злочинних організацій; закінчено 5

кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–серпень 2014р. становила 8494 особи (на 15,8% менше ніж у січні-серпні 2013р.), з числа яких 3543 жінки, 971 особа похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 112 неповнолітніх та 57 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (64,8% загальної кількості потерпілих) – від крадіжок (4853) та шахрайств (650), серед яких 43,2% – жінки (2376 осіб).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 155 осіб, з яких 33 особи (21,3%) загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 153 особи, з яких 11,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 53,6% – вбито.

Серед виявлених осіб, які вчинили злочини (2270), 31,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 11,9% вчинили злочин у групі, 20,3% знаходилися у стані алкогольного сп'яніння; 12% – жінки, 5,2% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 48,7%, безробітних – 27,5%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області